

la Burxa

Periòdic de comunicació popular de Sants i barris veïns
4.000 exemplars | Distribució gratuïta

Pàg. 4

Regirem el cub de Rubik

La nova secció de debat ofereix un espai crític per a discutir, debatre, reflexionar, pensar i repensar col·lectivament les condicions de possibilitat de les nostres vides.

Pàg. 5

El Mercat de Pagès germina a Sants

El mercat pretén acostar el camp a la ciutat per a fer plaça i aproximar-se a nocions com agroecologia i sobirania alimentària a través de la venda directa.

Pàg. 12

Entrevista
Lucia Alcaraz
Néixer a casa

Nom de l'artista: Not On Earth (Marc Soler) / Web: www.notonearth.com / Instagram: [@notonearth](https://www.instagram.com/notonearth)

La Burxa torna!

Després d'uns mesos de treball intern, La Burxa torna al carrer per continuar donant veu als col·lectius del barri

Micro Obert PÀG. 9 / Opinió PÀGS. 3-4 / Biodiversitat barrial PÀG. 9 / Barri creatiu PÀG. 10 / Directoris PÀG. 11 / Entrevista PÀG. 12

EDITORIAL ★

MAI ATURADES, SEMPRE LLUITANT

Després de cinc mesos sense publicar, una nova Burxa torna als carrers. La Burxa, en paper, torna als carrers. Perquè les persones que fem La Burxa no hem estat aturades. Ningú pot estar aturat.

Com que des de la perspectiva del valor mercantil no es pot o no es vol mesurar ni avaluar el treball forçós o apassionat que es fa sense esperar una contrapartida monetària, s'invisibilitzen tots els treballs i les tasques que els

mercats i els emprenedors rapinyaires no volen reconèixer. Però sempre estem empenent, i sempre estem en moviment, tot i que molts treballs no donin privilegis, ni prestigi. Són aquestes feines la base per a la vida, la base per a la societat. Donar, fer, retornar, obligacions apassionades que contraïem sense retorn monetari.

En aquest trànsit seguim lluitant, no per a ser alternativa sinó per ser la única opció de viure en un món que no és el nostre.

MICROREFLEXIONS ★

"Treballem per fer el barri per sobre de les vostres possibilitats".

"Carrer de les dones del Vapor Vell".

"STOP Feminicidis".

"Portem un nou món als nostres cors".

"Pujol Ladrón".

"Can Vies resisteix".

"Portem un nou món als nostres cors".

"Leer es genial".

Si vols col·laborar a la secció de microreflexions de La Burxa ho pots fer enviant la teva proposta al nostre twitter o bé fent-nos arribar fotos dels missatges que et trobes passejant pel barri a laburxa@gmail.com. Participa a La Burxa!

MICRO OBERT★ Envia'ns el teu escrit a laburxa@gmail.com

Utopia o realitat?

Sara Medina Peris

Mentre vivim el nostre dia a dia, sovint imaginem allò de deixar-ho tot, de fer les maletes i marxar a una illa deserta; o de diluir-nos en l'horitzó mentre fem la volta al món. Sense bitllet de tornada. Davant l'ordinador, amb algunes hores laborals sobre les espatlles -segurament massa hores-, o caminant per la ciutat atapeïda de turistes -segurament massa turistes-, fem volar coloms i naveguem tranquil·les per l'Atlàntic o ens perdem amb gust enmig de la selva amazònica. I què bonic que és fer-ho! Eduardo Galeano ens recordava aquelles paraules del cineasta llatinoamericà Fernando Birri, que deia que les utopies ens ajuden a caminar -a avançar- i, en aquest sentit, mai no hauríem de renunciar a elles. El terme utopia com a món perfecte

va aparèixer de la mà d'en Tomàs Moro al 1516 a la novel·la on descrivia una societat idíl·lica i lliure de problemes que convivia, precisament, a una illa anomenada Utopia. A l'altra banda, però, també podríem pensar que aquestes fugides ens serveixen de consol. Nietzsche diria que ho fem perquè no podem suportar el fet de creure que tot es redueix a això, que tot acaba aquí. Per formar part de la lliga del superhome -jo afegiria, per suposat, i de la superdona- caldria doncs arribar al punt d'eliminar aquestes fantasies i poder viure el present sense viatges imaginaris que ens salvin de nosaltres mateixes. Ara bé, és inevitable haver d'escollir entre una cosa o l'altra? Entre utopia o realitat? Segurament no, o no hauríem de permetre-ho. Menys encara quan parlem d'allò col·lectiu, d'allò polític, de tot allò que fa referència al sistema desigual en el que ens veiem immerses.

Per un costat, podríem mantenir la confiança -utòpica- en que aquests dos mons arribaran algun dia a tocar-se, a fusionar-se fins a ser un de sol. Per l'altre, però, no hauríem de deixar-nos ennuvolat per la grandiositat del que són tan sols idees, paraules, perquè en ocasions ens atrapen dins d'un discurs que ens divorcia de l'existent; les àvies ho resumirien molt bé en aquella frase de 'tocar de peus a terra'. Cal considerar, a més, que allò que existeix es contraposa amb allò que hauria d'existir, i sovint la distància entre els dos punts provoca cert descoratjament al ressaltar que el compliment dels nostres ideals queda encara massa lluny. En cap cas es tracta d'acceptar la realitat tal i com és i quedar-nos de mans plegades, al contrari, és imprescindible pensar en el món que encara està per construir. Per dur-ho a terme, però, potser hauríem de dedicar els esforços als passos

intermitjos que són els que, mica en mica, ens hi acabaran acostant. I dic acostant perquè potser mai hi arribarem (de fet, utopia prové del grec i vol dir, literalment, 'a cap lloc': ou significa 'no' i topos significa 'lloc'). Tenir present on és el cel ens ajuda a definir el nostre trajecte vital i a mantenir l'ànima viva,

encesa, però cal baixar per ser a peu del canó: saber mirar la realitat a la cara, sense guarniments, i, per tant, de forma més intensa. Perquè les grans idees ens fan bategar el cor, però són les petites lluites les que, al cap i a la fi, aconseguen canviar la realitat que no ens agrada.

Repasar els espais amb mirada d'infant

Nau Espai Familiar

Existeix discriminació en els espais de participació política i social respecte la infància? Per a nosaltres la resposta és sí. Existeix una discriminació discreta i subtil, coherent amb l'arquitectura i la forma d'organització so-

ha una altre més micro, més del quotidià i que ens implica de forma directa, el respecte per les necessitats de la petita infància. Desconèixer-les és una forma de discriminació, igual que desconèixer altres etapes del cycle vital o formes diverses d'estar al món com la vellesa, la diversitat funcional, la malaltia... Poder incloure-les requereix descobrir-les.

Des de la manca d'higiene (borilles, ampolles) que impedeixen que les criatures es moguin lliurement o els horaris de trobada sovint incompatibles amb els de la infància. Fins quelcom més complex com els prejudicis sobre qui té la responsabilitat d'atendre les criatures, la forma "adequada" d'habitar els espais, els ritmes.

Mentre diem que cal garantir la participació, en totes les seves formes presencials o no, també esdevenim crítiques. Les criatures no han de ser presents en tots els espais. Si reivindicuem les necessitats de la petita infància, també cal reivindicar el fet que no sempre han d'acompanyar els adults. I doncs sorgeix un dilema important, que les famílies vivim dia a dia, on comença la meua necessitat i on la de l'altre?, que fem quan no són compatibles? En l'esfera de la reivindicació i el canvi social aquesta línia és sovint fràgil, de vegades és inevitable dur la infància a tot arreu i de vegades caldria que fos evitable. Però ahora té a veure

amb la necessitat d'ampliar la mirada i poder generar formes que protegeixin els infants d'espais no propis per a ells. Mentre es busca la fórmula, és imprescindible garantir la participació dels adults que en tenen cura adequant els espais i els ritmes a les criatures que inevitablement les acompanyen.

No és sols l'horari, no és sols la higiene. Senzilla i complexament és no entendre que tenim un ull que mira al món i un ull que mira les criatures, una orelleta que escolta fora i una que escolta les criatures, tenim una mà que tecleja l'ordinador i l'altre que sosté una

necessitat humana de cuidar i ésser cuidats. Realitat impregnada avui en les relacions humanes, ignorar el temps de les cures i exigir el mateix rendiment i grau de participació. Des de la Nau reivindicuem aquests temps invisibles fent visible les criatures.

"Vivimos de espaldas a la realidad de los cuidados, al hecho de que todos hemos sido niños, todos hemos estado o estaremos enfermos alguna vez y todos vamos a ser viejitos. Parece que fingiéramos que durante todo el tiempo y durante toda la vida somos individuos autónomos, sanos e independientes. Todo nuestro marco ideológico está pensado para asumirlo así, y, por otro lado, estamos de espaldas a la carga del trabajo que implica todo eso: quién la asume, el número de amas de casa de mediana o avanzada edad que se responsabilizan de una carga infinita de cuidados; a sus padres ancianísimos, al marido pachucho, a sus nietos... Esto va a seguir reventando y va a llegar a un punto en el que la crisis de la cuidados no puede más que agudizarse (...)"

Carolina del Olmo.

criatura, ens vénen pensaments i idees al mateix temps que es difuminen en mig d'un plor o una gran riada. És un temps dedicat a l'altre, que no s'acaba. És tot això que el sistema capitalista ha volgut esborrar de la cultura desconnectant-nos de la nostra

cial de la nostra ciutat. Tot i que existeix la voluntat en alguns d'aquests espais d'anar modificant aquesta realitat, i La Nau n'és un exemple; un espai alliberat per a la infància dins el marc de Can Batlló.

I això per què és així? La resposta és força complexa. Des del nostre humil espai podem afirmar que existeix, i que vivim dia a dia, el famós rept de la conciliació i el temps invisible de les cures, conceptes que fa un temps que comencen a sortir a debat. S'ha anat fent visible una lluita en torn l'organització del treball, però n'hi

Mai més invisibilitzades

CSA Can Vies

Fins i tot dins dels moviments socials acostumem a viure situacions on alguns rols o tasques es valoren més que d'altres i no és casualitat que les oblidades sempre siguin les relacionades amb les cures (cuina, neteja, etc.), les quals històricament s'han relegat a les dones. És per això que en el marc del dia contra la violència de gènere a Can Vies vam decidir fer una taula rodona amb col·lectius que treballassin al voltant de les feines de cures a l'àmbit laboral, per veure els masclismes invisibilitzats que són els fonaments de la violència a les dones.

La invisibilització i per tant la falta de valoració d'aquestes tasques es materialitza en les empreses amb una precarietat molt accentuada, que les Kellys han hagut d'afrontar a l'hora d'organitzar-se. Aquesta associació va sorgir quan cambres d'habitacions de punts geogràfics diferents es van començar a relacionar

per internet. Exposant la seva quotidianitat laboral, es van adonar que les seves condicions eren generalitzades dins del seu sector. El següent pas que va ser associar-se amb la voluntat de visibilitzar les seves problemàtiques, alhora que buscaven tenir el suport mutu que en molts casos els mancava per encarar-se amb els explotadors.

L'ordenança cívica del 2006 va significar una pujada en la persecució cap a les treballadores sexuals. No va ser fins que les Putes Indignades feien el pas d'abandonar les institucions prodrets sexuals per formar col·lectius propis, que es va relaxar la situació, ja que després d'una setmana d'agitació, van aconseguir que l'alcalde volgués assegurar amb elles.

Però dins d'aquests col·lectius també ens podem trobar el masclisme i la gent de la

CNT ho te clar. Des de ja fa un any estan treballant en una secció de gènere no mixta, la qual tracta les carències que pot tenir l'organització en aquest aspecte, a la vegada que potencien la participació de les dones dins del sindicat.

Tot i que les experiències viscudes per les ponents disten de coincidir, es pot discernir del debat que la manera en què funcionen els col·lectius actualment no té en compte els horaris inestables de la gent en situacions precàries i encara menys les necessitats de persones que duen una càrrega familiar. Es fa poc atractiu entrar en un col·lectiu (les victòries del qual són poc visibles) quan el temps invertit és temps que es redueix o de la jornada laboral o de la vida familiar o d'oci.

La precarietat no afecta aquestes feines només en l'aspecte legal, ja que dota als empresaris d'eines d'extorsió

com l'incessant amenaça de l'acomiadament, que no dubtaran a usar per evitar que les treballadores comencin a exigir. En el cas de les cambres de pis actua de barrera per a què aquestes no s'atreveixin a venir a les reunions per por a les represalies i en les putes perdent a clients no sols per la por a les multes que pugui ficar l'ajuntament, sinó també per l'estigmatització que se'n fa als mitjans.

Els obstacles que hem de superar s'han d'afrontar des de diferents perspectives, transformant els col·lectius per a fer-los inclusivament a gent amb càrregues familiars, a l'hora que a nivell individual repartim les tasques domèstiques de forma més justa. Facilitant així una màxima participació per a poder fer que els conflictes laborals es puguin col·lectivitzar per a minimitzar els sacrificis de les afectades.

Cooperativa Autogestionària

COMUNICACIÓ GRÀFICA
Et sents invisible? Nosaltres t'ajudem...

LLIBRERIA CRÍTICA
Més que una llibreria al cor del barri...

RECERCA & INTERVENCIÓ
La memòria de l'ahir, les propostes pel demà...

www.laciutatinvisible.coop
C/ RIEGO 35 BAIXOS 08014 (BCN) 93 298 99 47

Pizzeria Ristorante

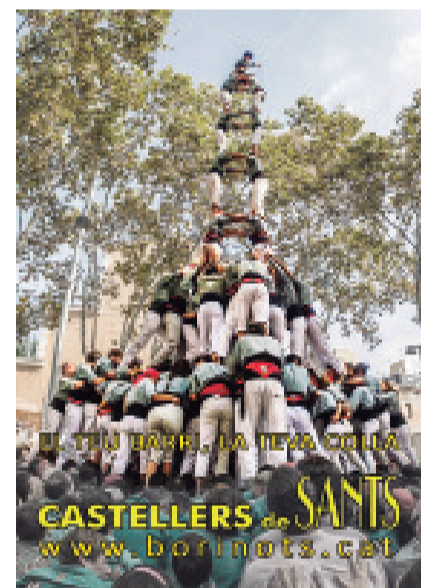
Putxinel·lis

Menú migdia 10€
Menú pizza 8€
Servei a domicili

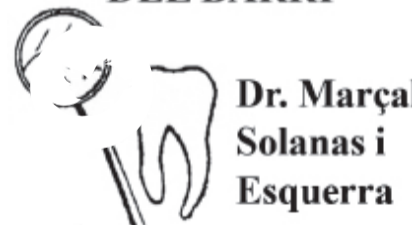
Carrer de Salou, 23. 080014
Tel. 936112485 - 616807668

Horari: de 13.30 a 16h i de 20.30 a 24h
Dilluns tancat tot el dia - Dimecres tancat

www.restaurantputxinel·lis.com

EL TEU DENTISTA DEL BARRI

Dr. Marça Solanas i Esquerra

ODONTÒLEG Col. num. 2325

Carrer d'Olzinelles, 96, 1r.
08014 BARCELONA

Tel. 93.332.04.19

mail: msolanasdentist@infomed.es

Carrer Muntadas, 24,
08014 Sants, Barcelona, Països Catalans
www.s-jaume.compte.cat
o visita'ns al Facebook i al Twitter

REGIREM EL CUB DE RUBIK ★

Discutim, debatem, pensem i repensem

Algunes persones del barri de Sants estem amb ganes de poder reflexionar, més enllà del que ens permet el ritme accelerat de treball, militància i relacions personals. Un procés que ens permeti parlar del fons de les temàtiques que treballem o que discutim a les barres dels bars. Poder discutir d'allò que ens afecta a

la nostra vida, d'estratègies polítiques col·lectives a curt, mitjà o llarg termini, o encetar punts de debat que no permet viure la constant actualitat. Amb la intenció de desgranar i discutir temes i preguntes que sovint ens fem i ja compartim; què significa posar les vides en comú, com ens relacionem amb els diferents agents revolucionaris del

nostre entorn més proper, com sostenim col·lectivament - o no -, les necessitats econòmiques que tenim, quin paper juguem els moviments socials de base en relació als nous escenaris institucionals, com portem a la pràctica el suport mutu i l'autogestió vivint en contradicció constant.

Amb aquestes idees sorgeix Regirem el cub de Rubik. Un espai

de debat dins la Burxa, amb la voluntat de fomentar la participació i la profunditat de debats col·lectius. Per fer aquesta secció ens volem trobar tots els primers dissabtes de cada mes a les 18h a Can Vies per debatre d'un tema concret, d'on sortiran els textos que apareixeran a la Burxa. Tot i aquest plantejament, estem obertes a noves metodologies

d'aquelles que vulguin participar. Pretén ser un espai de trobada informal on poder participar de forma distesa. En cada trobada es decidirà el següent tema a debatre en la següent trobada. Aquest primer article vol ser un primer punt de partida per anar explorant diferents camps de debat.

El subjecte revolucionari que ha d'esbotzar el nostre horitzó

Amesura que passen els anys s'allunya la visió en blanc i negre d'un quadre que crida amb força cap a la revolució imminent. El quadre, amb els anys i les experiències, guanya en matisos i colors que, com a mínim en l'actualitat, fan de la revolució un objectiu llunyà. Però els matisos i colors ens han de permetre guanyar en les nostres anàlisis, tàctiques i estratègies, per aconseguir un canvi social real, d'un impacte, justícia i llibertat que compleixi amb les nostres expectatives.

En els últims anys es podria dir amb tranquil·litat que hem viscut algunes revoltes, com el 15M i de forma molt especial a Sants, l'efecte Can Vies. La diferència entre una revolta i una revolució és l'espontaneïtat i la falta d'un horitzó clar cap al

qual dirigir-se. Aquesta falta d'horitzons és segurament la mancança més gran d'aquells que ens podem anomenar a nosaltres mateixos revolucionaris, i un dels motius pels quals hem estat incapaços d'atraure a la gran majoria de la població cap a les nostres idees. Els moviments socials en general, han apossat el seus discursos en una constant oposició i estratègies defensives i de resistències. Però no seria just fer una anàlisi que no tingués en compte l'evolució, que des de l'explosió del 15M, ha fet possible que a dia d'avui la societat en la qual vivim hagi assimilat part dels discursos crítics que hem elaborat els moviments socials de base. També cal destacar, que si bé encara no podem parlar de quin és l'horitzó cap al que caminem, sí que hem anat des-

brossant part del camí.

Un element clau per a la creació d'un horitzó comú i transformador és saber des d'on hem de partir. Durant el segle XX, l'anàlisi econòmica desenvolupada per Marx va permetre un reconeixement com a classe, en què es produïa una divisió de la societat segons l'accés o no als mitjans de producció, i la consegüent identificació en una classe treballadora explotada. Els moviments revolucionaris van plantejar un horitzó clar en que l'objectiu era subvertir aquest ordre, arrabassant, els desposseïts, els mitjans de producció als propietaris. Segons les diferents ideologies, els mecanismes per fer això eren el partit de treballadors o els sindicats. Però en tots els casos calia prèviament una identificació del «qui» per poste-

riorment articular, el «com», per arribar al objectiu.

Per arribar algun dia a una situació que pugui acabar amb la societat actual, per construir-ne una de més justa i lliure, hem de ser conscients que ens cal articular tot aquest recorregut, sense el qual de moment només podem aspirar a revoltes puntuals, però no a una revolució. Els plantejament de classe segueixen essent vàlids avui dia, però es queden curts en la identificació del explotats i oprimits prenent com a referència només l'element econòmic. Així, el primer que hem de tenir clar i hem de desenvolupar, és quin ha d'esser el subjecte revolucionari que ha de marcar el nostre horitzó. Actualment amb la globalització dels sistemes de producció, l'element que ens serveix per agluti-

nar els explotats econòmics, de gènere, de raça o de qualsevol altre és el territori, allà on es desenvolupa la vida. Els barris i els pobles són el punt de partida per poder construir les primeres alternatives locals que han de servir per poder experimentar gestions horitzontals de les relacions i l'economia. Són a més els espais on poder treballar de forma local els problemes globals, amb capacitat per incidir en la vida diària de les persones.

Aquesta feina no és nova, portem anys creant casals, ateneus i centres socials ocupats. Però hem de prendre consciència de separar tàctica i estratègia. El primer pas és crear barris vius, però sense perdre de vista l'objectiu de començar a esbossar les línies de l'horitzó cap al que volem caminar.

HACKLAB ★

Naps, cols i software lliure

HackLab Can Batlló

Consumir és un acte polític i tant fa si són naps, cols o tecnologia. Tot allò que consumim, tan si ho paguem com si no, ens defineix. Diuen que som el que mengem, però, en general, som el que fem, més que el que diem o pensem.

Els naps i les cols, a menys que tinguem un hort, els haurem de comprar. I tu? On compres les

verdures? Avui dia, hi ha molta consciència alimentària i cada vegada són més les persones que decideixen comprar cistelles ecològiques amb productes de proximitat, és a dir, que vénen de pagesos propers. Consum i consciència són indissolubles, però hi ha coses que són més visibles que altres. El menjar, per exemple, és tangible i, a més, una necessitat bàsica. I per

tant, és més fàcil ser conscient dels hàbits alimentaris. Desafortunadament, amb el programari no passa el mateix perquè no es menja literalment, tot i consumir-lo. I si bé per a moltes persones l'accés a la tecnologia és ja una necessitat bàsica, hi ha una manca absoluta de consciència tecnològica.

Cada vegada són més les persones que fan servir xarxes socials

o obren un blog o, simplement, descarreguen aplicacions o fan clics indiscriminats sense saber ni entendre els perills que pot suposar fer un sol clic allà on no toca. Els que mengem carxofes de Prat i inspeccionem l'etiqueta de la roba per tal d'evitar adquirir productes manufacturats per criatures explotades, també hauríem de vetllar per la nostra salut digital i la de totes les

personetes que ens envolten: protegir-se és protegir. Fem un acte d'introspecció tecnològica i vetllem també per les llicències del programari! Pensem que els desenvolupadors de software lliure són pagesos digitals que cultiven programari de proximitat. **Siguem responsables: consumim software lliure!**

Terra d'escudella
CUINA CATALANA ★ WWW.TDK.CAT
C/PREMIA, 20 SANTS - BCN ★ 93 422 16 13

NO MENGIS QUALSEVOL COSA

esmorzars
menú al migdia
braves i tastets
entrepans
taules i amanides
corta de nit

DE QUÈ SERVEIX SI NINGÚ NO HO EXPLICA?

Per 75€ l'any rebràs la Directa a casa cada 15 dies i donaràs suport al periodisme transformador

SUBSCRIU-TE!

Directa
publicació quinzenal
www.directa.cat

FO BAR

Cafes + Tes
Bebes + Copes
Amanides + Tapas + Entrepans
El Barca en pantalla gegant
Exposicions + Terrassa

Plaça Osga, 12 - 08014 Barcelona
T. 691 88 65 99 + www.fo-bar.com

KOITTON CLUB
ROSSEND ARÚS

BAR MUSICAL COOPERATIU

El Mercat de Pagès germina a Sants

Oriol Barras

El passat 17 de desembre es va inaugurar, a la plaça de Cal Muns, el Mercat de Pagès ecològic de Sants, un espai amb productes ecològics i de proximitat que es va celebrar el tercer dissabte de cada mes. M'assec amb en Xavier, President de la Xarxa de Consum Solidari, en dia de Mercat de Pagès al costat de l'espai Germanetes, Viladomat amb Consell de Cent. Prenem una Rosa de Foc mentre xerrem sobre el que significa el Mercat de Pagès a Barcelona, i com funciona.

Quan li pregunto què és, hi fa referència com a un espai de socialització del barri que busca tres objectius principals. En primer lloc, pretén fomentar l'economia social i solidària, acostant productors i elaboradors a les veïnes dels barris. «Nosaltres venem projectes, no productes», em diu per a tancar aquest primer objectiu. El segon objectiu a què fa esment és l'educació a partir de la venda directa. «Educació ambiental, agroecològica, sobre soberania alimentària... qualsevol productor et podria parlar mitja hora i més sobre el seu producte tranquil·lament». El tercer objectiu és la recuperació i la reapropiació dels carrers del barri per al veïnat, «fer la plaça, el mercat, l'àgora... per això s'hi realitzen altres activitats en paral·lel».

«I els espais, com es trien?», pregunto. «A l'hora de disposar dels espais, es va teixint», em diu el Xavier. Hi ha hagut diferents aproximacions. Per exemple, a l'Eixample, s'ha vinculat molt a l'Espai Germanetes i a les lluites i entitats veïnals associades, era aquest espai o aquest espai. En el cas de Sants, la plaça de Cal Muns és l'espai que ha cedit l'Ajuntament per a ubicar-lo. La relació amb el Consistori es basa en un donar i rebre a nivell econòmic. Però, principalment, és un tracte burocràtic per demanar permisos i autoritzacions, ja que en alguns casos, com el de Germanetes, s'ha hagut de tallar algun carrer.

A l'hora de seleccionar la presència de paradistes al mercat, la Xarxa de Consum Solidari és la que està en contacte amb les productores i les elaboradores. A vegades han rebut alguna sol·licitud de botigues que han hagut de rebutjar perquè ja tenen el seu espai. És un procés continu. En tot cas, sempre es prioritza la presència d'entitats i col·lectius

Font: Lara /Krasnyi

de l'entorn, lligats al barri, o els productors o elaboradors que ja siguin a la zona. El Xavier m'ho explica: «Sempre intentem que si hi ha entitats al barri que ja estiguin treballant en la mateixa línia, hi tinguin presència. Per exemple, a Sants hi ha els de Cal Notari, que ja preparen cistelles per a l'Economat Social, i també els de l'Impuls Cooperatiu i els del Casal Independentista de Sants Jaume Compte. [...] A Sants hi ha un teixit associatiu molt potent».

L'impuls al barri ve de la mà de l'Impuls Cooperatiu de Sants i el Casal Independentista Jaume Compte. L'Òscar, del casal, m'explica com va anar la posada en marxa, arrel del coneixement de l'experiència del mercat de pagès de Germanetes i una xerrada que va organitzar la CUP de Sants Montjuïc sobre sobirania alimentària. Després

de contactar amb la Xarxa de Consum Solidari, i algunes reunions, van contactar amb l'Impuls. «Fins que no vam contactar amb l'Impuls Cooperatiu de Sants, no ens vam veure amb les forces necessàries per llençar aquest projecte».

L'Òscar ressegueix el projecte: «Un mercat és un lloc d'intercanvi entre el camp i la ciutat, però on els preus els marquen

les pageses i no les grans distribuïdores. Sants és un barri obrer amb una forta tradició cooperativa que va quedar trucada per la dictadura. Ara fa una anys que comencen a sorgir cooperatives i aquesta tradició es va recuperant. Per exemple, l'Economat de Sants és una de les cooperatives que participa del mercat. En aquest sentit el mercat va molt lligat a la lluita per la sobirania alimentària que permet generar economia arrelada al territori sobre bases de justícia social».

Amb aquests criteris, hi ha marge per a la consolidació del mercat de pagès al barri. «S'ha de reconèixer que a Sants existeix un moviment popular que abarca molts àmbits: L'Assemblea de Barri de Sants, el Centre Social, Can Batlló, l'Impuls Cooperatiu, el Casal. El mercat vol ajudar a enfortir i estendre aquesta xarxa generant un espai on la gent que passa pel carrer entri en contacte amb l'agroecologia. L'espai del mercat sempre estarà obert a qualsevol col·lectiu del barri que vulgui donar a conèixer les seves idees o projectes. Per exemple, Som Energia va organitzar una paradeta al darrer mercat. El dissabte 21 de gener esperem tenir material de la mobilització pagesa del 28 de gener».

Les companyes que elaboren la cervesa artesana La Bordeta, membres de l'Impuls, em relaten les seves sensacions. «A nosaltres ens suposa participar en un acte al barri, interactuar amb les nostres veïnes i donar a conèixer els nostres productes. És al costat de Can Batlló, fet que a nivell logístic ens suposa també donar un cop de mà a l'organització amb taules, carpes

o barres, si calen. També és una mica un esforç anar un dissabte, quan tota la setmana la tenim ocupada en altres tasques».

A més d'enfortir el teixit d'aquests projectes al barri, també ajuda a teixir relacions dins les pròpies organitzacions i entre elles: «A nivell del nostre projecte sobre tot ens suposa afiançar el vincle amb les nostres companyes de l'Impuls, amb els bars cooperatius de la zona, com el Kop de mà i el Koitton i conèixer millor la realitat dels pagesos que venen al mercat».

Tot i això, m'escriuen les companyes de La Bordeta, «Encara és aviat per saber el resultat de la interacció amb les nostres veïnes. A la inauguració vam interactuar més amb les nostres companyes i altres paradetes que amb la gent que s'hi acostava. No podem avaluar encara la incidència de l'economia social a partir d'un sol mercat, però pel que vam veure sí que hi havien veïnes interessades en el mercat i en comprar aquests productes locals». Totes coincideixen en què és massa d'hora per a treure conclusions, però també en què les perspectives són bones. «El dissabte 21 de gener és la segona edició i encara és d'hora per fer un balanç de qualsevol tipus. A la primera edició vam gaudir de començar a conèixer a les productores, de veure a moltes veïnes i veïns que passaven per allà i es van parar a comprar. Es van sorprendre dels preus molt assequibles i de la qualitat». Després de la segona edició, ja comencen a sortir els primers brots.

Els col·lectius de Sants responen pel futur de Can Vies

Oriol Barras

El passat divendres 20 de gener es va realitzar un acte convocat pel CSA Can Vies a la nau 69 de Can Batlló. Prèviament havien estat convidats els col·lectius que formen l'Assemblea de Barri de Sants (ABS) i totes aquelles que han participat a Can Vies o bé han donat suport al projecte tant individualment com a través de les diferents plataformes de suport que s'han creat al llarg de la combativa vida de l'espai okupat. Una mica més de set desenes de persones de més de vint col·lectius diferents van assistir a la convocatòria que s'ha via difós pel barri.

Les companyes van explicar l'estat actual de Can Vies, el procés de reconstrucció realitzat després del desallotjament i les activitats i tallers que es realitzen en l'actualitat. A més, torna a ser la seu d'una desena de col·lectius, com ara La Burxa. Malgrat les difamacions constants d'alguns mitjans de comunicació i partits que demanen la seva demolició, les companyes van informar que no hi ha cap denúncia sobre l'espai. Això assegura el seu futur a curt termini. Es va relatar la feina feta per a tornar a omplir el centre de vida i l'aposta política ferma de la participació i dinamització de l'ABS. També es va fer referència a la feina feta aquests últims anys per a poder assegurar l'espai contra l'única amenaça que té en l'actualitat: el pla urbanístic que preveu la seva demolició per construir pisos i una rampa d'accés al calaix. Amb aquest objectiu es va presentar una proposta que pretén canviar el pla actual per salvar tant Can Vies, com altres veïnes afectades. Des dels col·lectius i les persones assistents es va donar suport a aquesta proposta amb la finalitat d'assegurar el projecte de Can Vies, que al maig celebrarà 20 anys d'existència.

Segueix, llegeix i difon
La Burxa!

Segueix-nos a la xarxes i podràs
descarregar l'edició digital

/laburxa

@laburxa

La comunicació popular i crítica, a debat

Olalla Miret

Ara fa un any, La Burxa va arribar al número 200 i també va complir 18 anys de recorregut. Per celebrar-ho, vam fer una jornada a Can Batlló on a més de les activitats de caire més lúdic i festiu també vam dedicar un espai a la reflexió i el debat a través d'una taula sobre els reptes dels mitjans de comunicació popular, alternativa i crítica. En aquest espai vam comptar amb la participació de diverses publicacions amigues: La Directa, Crític, Masala, Fotomovimiento i El Pèsol Negre, amb les quals vam parlar sobre les experiències, les inquietuds, els punts que ens uneixen com a mitjans alternatius i els factors que ens diferencien d'altres publicacions.

Des de La Burxa hem volgut plasmar en aquest número de relançament el contingut d'aquest debat, ja que va suposar l'inici del procés de repensament que hem experimentat aquest darrer any i que ha culminat amb la refundació de la publicació. Per això, hem agrupat les aportacions que es van fer durant l'acte en diferents temes clau amb la voluntat d'obrir el debat a totes vosaltres.

L'organització

Un tret que ens diferencia clarament d'altres mitjans és la forma com ens organitzem i funcionem. En aquest sentit, segons Gemma Garcia, La Directa «sempre ha defensat una organització assembleària i horitzontal. Portem 10 anys treballant sense jerarquies i sense directores. Prenem decisions que sovint són més lentes però més sòlides». En la mateixa línia, Marc Font explica que Crític és «una cooperativa amb sòcies de treball i sòcies col·laboradores».

“El caràcter comunitari i col·lectiu dels mitjans de comunicació populars i crítics és impressionant i imprescindible.”

Pel que fa a La Burxa, els col·lectius del barri són una peça crucial de l'engranatge, ja que «intensem que els moviments socials es facin seva la publicació i hi participin activament

aportant articles. Per tant, no som un mitjà professional, sinó un mitjà de la gent», explica Gemma Parera.

Segons Masala, «el que ens diferencia d'altres mitjans és que ens regim assembleàriament i des de l'horitzontalitat, per tant, no tenim estructures piramidals, i treballem comunitàriament i col·lectivament. Aquesta és la gran diferència a l'hora d'abordar tant els continguts com l'organització. Tots aquests temes els fem des d'un vessant on no podran arribar els mitjans de comunicació de masses».

L'autogestió

A l'hora de parlar de com ens financem els mitjans de comunicació popular i crítica, La Directa té molt clar que «l'única dependència que tenim és amb les subscriptores i les lectores, tota una comunitat de suport que fa possible el projecte i permet l'autogestió. No depenem de consells d'administració ni accionistes que en altres mitjans sovint són grans multinacionals o banca que acaben condicionant els continguts d'aquests mitjans. Tampoc depenem de la publicitat institucional que a vegades pot acabar lligant accions de govern o governs concrets». A Crític també defugen de la figura del consell d'administració: «el gruix dels ingressos i el deure que tenim és amb les subscriptores i els socis», afirmen. Per tal d'evitar haver de recórrer a la banca, les aportacions dels socis d'aquest mitjà permeten fer front a les pèrdues. «Això garanteix la independència editorial», expliquen.

En el cas de Fotomovimiento, una de les fórmules que utilitzen per autofinçar-se és mitjançant una quota solidària a l'hora de cedir els materials: «quan un col·lectiu afí ens demana fotos, hem establert una quota solidària que consisteix en què cedim les fotos a canvi d'una aportació voluntària que és lliure i que la marca el col·lectiu en funció del que considera que pot aportar, i si no poden aportar cedim les imatges igualment. És un aspecte beneficiós per les dues parts, perquè els estem oferint un treball, ens aporta ingressos i alhora es valora la nostra feina», afirmen.

La sostenibilitat

A Masala, quan parlen de sostenibilitat ho fan des d'un vessant humà, ja que des del punt vista econòmic, diuen,

Celebració de la publicació número 200 | Foto: La Burxa

Taula de mitjans a Can Batlló | Foto: La Burxa

han estat en crisi permanent. Per tant, per tal que el projecte sigui viable cal valorar què poden assumir les persones que en formen part: «no podem assumir una publicació cada dos mesos, però sí cada sis». A més, consideren que «com a premsa de barri, mai és un bon moment per a desaparèixer. Abans que la publicació desaparegui del tot, val la pena repensar per fer un projecte més sostenible», fent referència al procés de refundació que van viure poc temps abans.

“No som un mitjà professional, sinó un mitjà de la gent.”

La sostenibilitat humana també és molt important per a La Burxa: «quan hem tingut moments de crisi, hem fet crides a la participació per tal de refundar d'alguna manera la publicació amb noves aportacions i col·laboracions, i totes les crides han tingut molt bona resposta i han estat molt positives».

L'enfocament

Segons La Directa, els projectes de comunicació popular «tenim la capacitat de construir altres relats. La Directa hem ampliat la mirada de la comunicació popular construïda des dels moviments socials i pels moviments socials. Estem visibilitzant altres protagonismes, altres relats i realitats que també configuren les lluites socials, sovint invisibilitzades». D'altra banda, Crític tracta els temes des d'una «visió més institucional que, alhora, pretén trencar certs relats i explicar una altra versió del que passa».

“Parlem de temes que altres mitjans han tractat d'una forma tangencial, i ho fem d'una manera global fent un retrat de conjunt.”

A Crític aposten per un «periodisme reposat». Així ho expliquen: «en l'era de la “infoxicació”, en què vivim permanentment connectats a les xarxes, en què hi ha un volum de notícies que no som capaces de digerir, Crític intenta fugir d'aquesta voràgine i, en lloc de publicar molts continguts al dia, en publiquem un, màxim dos. És a dir, a foc lent intensem que estigui tot molt ben treballat». A més, el contingut de Crític pretenen «“fiscalitzar” els poders propers». «Com que tenim independència editorial i política, podem fiscalitzar d'una manera més fiable i explicar coses que altres mitjans, per lligams, per manca de voluntat o perquè no se n'assebenten, no publiquen».

Al seu torn, El Pèsol Negre és una publicació amb més de 16 anys de recorregut que es reparteix gratuïtament al Bages i el Berguedà cada dos/tres mesos. S'autodefineixen com a

llibertàries, i estan enfocades «des de dins del moviment cap enfora. [...] Les persones que formem part de la publicació militem en espais llibertaris de la comarca i entenem que El Pèsol Negre és una eina més per visibilitzar les lluites».

Pel que fa a La Burxa, la publicació «va néixer en un moment en què hi havia una criminalització molt forta del moviment okupa. En aquest context, es va veure necessari comptar amb un espai per fer un altre relat. Amb el temps, el mitjà s'ha convertit en un altaveu dels moviments socials i veïnals del barri i pel barri».

La incidència

Pel que fa al grau d'influència, el Pèsol Negre «no pretén ser un mitjà d'autoconsum, sinó que volem que arribi al màxim de gent possible. En aquest sentit, la publicació és gratuïta i actualment se n'editen 5.000 exemplars que es distribueixen de forma lliure i en mà», expliquen.

“Com a premsa local molt arrelada al territori tenim la capacitat de connectar amb el carrer”

I és que la incidència és un dels motors d'aquesta publicació, i la prova és que «en una població com Berga que té 15.000 habitants es distribueixen 2.500 exemplars. En el moment que publiquem temes de denúncia amb noms i cognoms, la gent busca el diari per informar-se'n. A la comarca som els únics que abordem aquests tipus d'informacions». Per posar un exemple, en moments clau com va ser el cas de l'assassinat de J.M. Isanta a Berga o l'assassinat de Mustapha, veí de Manresa, a mans dels cossos policials, «el Pèsol Negre ha estat el mitjà d'informació de referència i és quan més es veu la influència que pot tenir».

El fet que sigui un mitjà d'influència a la comarca fa que també se'l lleixi gent contrària. En aquest sentit, expliquen, «a vegades cal lluitar perquè arribi a tothom, ja que quan publiquem temes incòmodes i la publicació es distribueix de forma indiscriminada, moltes vegades els exemplars desapareixen de segons quins punts de distribució».

Tot i això, per la gent que forma part del projecte la millor recompensa és la repercussió dels articles que publiquen: «entem que la nostra funció és incidir socialment, i ho fem a través d'una eina que veiem que funciona i té efectes en les lluites». Aquesta és una reflexió força compartida per tots els mitjans presents a la jornada. En el cas de La Directa, «una de les recompenses dels mitjans [de comunicació popular] és que som tensors dels mitjans de comunicació de masses que s'han vist forçats a abordar algun tema. Una de les funcions dels nostres projectes és marcar agenda, i aquesta és una gran victòria».

La Burxa torna als carrers

Mercè Esteban

Apunts històrics

Durant l'hivern del 1997-1998, les persones que dinamitzaven els espais okupats del barri i alguns joves del Casal Independentista de Sants, van entendre la necessitat de generar un espai polític comú i així nasqué, sense gaires pretensions, l'Assemblea de Barri de Sants (ABS). Al poc temps, aquesta assemblea va donar vida a La Burxa com una eina inicialment defensiva per contrarestar la criminalització i la repressió que es vivia però, ràpidament, passà a ser el vehicle per socialitzar i compartir una altra visió del barri i del món, així com un mitjà per generar noves complicitats dins el teixit social del barri. 18 anys han passat ja des que va sortir al carrer La Burxa o. Durant aquest temps, La Burxa ha crescut en contingut,

anys l'havia portat a ser una publicació on s'hi recullen diferents mirades gràcies a les quals s'ha diversificat el públic lector. La seva llarga trajectòria -més de 18 anys-, ha convertit aquest mitjà en un històric del relat del barri on s'hi poden identificar els canvis dels moviments socials i la tipologia de reivindicacions que han anat conformant Sants i rodalies.

Pel que fa al seu funcionament intern, es reconeix el projecte com un espai d'aprenentatge col·lectiu on moltes de les persones que hi han format part hi han recollit i aportat experiències, fent de La Burxa una escola de comunicació popular i un reflex de la complexa realitat del barri. L'assemblearisme i la horitzontalitat han sigut punts clau per fer possible aquestes fortaleces, formes

Per tots aquests motius -tant les fortaleces que reafirmen la importància de la seva existència, com les dificultats per fer-la sostenible- es va decidir parar per repensar-se.

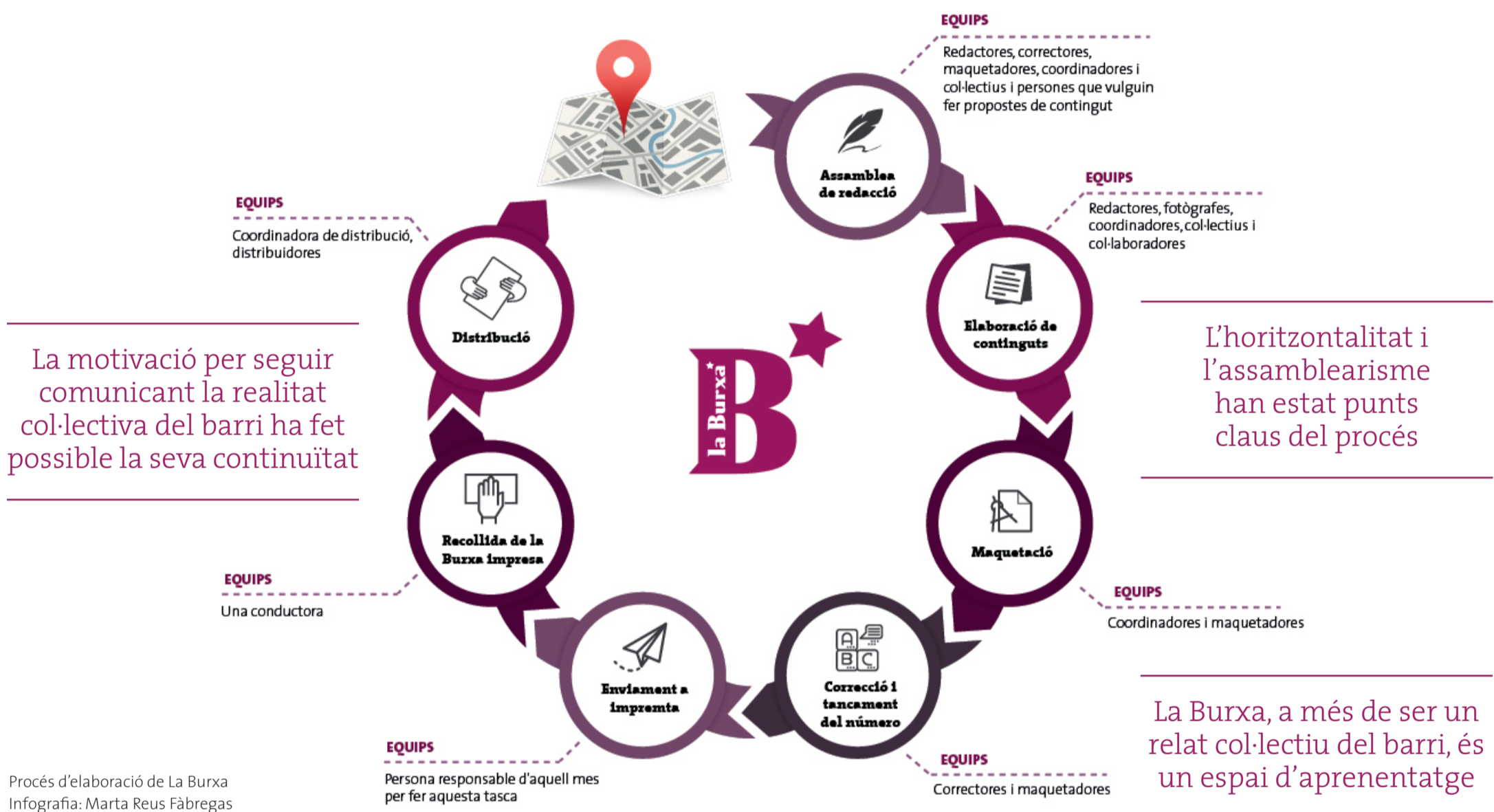
Parar per repensar-se

Després d'una assemblea oberta realitzada al mes d'octubre amb l'objectiu de fer palès el moment actual del projecte i recollir-ne les propostes, ha sorgit un grup de persones amb noves idees i nous col·lectius que es comprometen a destinar temps i espai de la seva quotidianitat a mantenir viva La Burxa i consolidar-la. Són molts els suports que s'han rebut per tirar-la endavant, des de projectes afins com La Directa, amb qui s'ha compartit reflexions sobre el periodisme de transformació

redacció amb l'objectiu de donar forma i ordenar el contingut amb un estil periodístic, una formació del funcionament de les xarxes socials i un espai on vam compartir eines i maneres per fer assumible la maquetació.

Mentrestant, les assemblees anaven definint el nou contingut. I és a partir d'aquests processos on aflorava la intel·ligència col·lectiva que ha fet possible l'aparició de noves seccions i de nous motius per la seva existència.

Per tal de donar resposta a la dificultat de garantir una temporalitat concreta, la secció d'actualitat ha estat reduïda deixant lloc a nous espais de debat on s'hi ha incorporat, per exemple, la nova secció «Regirem el cub de Rubik», col·lectiu de Can Vies que dona nom a la secció i que pretén generar espais de

qualitat, disseny, tirada, lectores, col·laboradores... i s'ha consolidat al barri. Darrerament hi ha hagut una davallada del nombre de persones del grup motor, però la motivació per seguir comunicant la realitat col·lectiva del propi barri ha fet possible no només la seva continuïtat al llarg del temps, sinó també que es segueixi repensant el format i el contingut per tal d'adaptar-la a les necessitats de cada moment.

L'última crisi

Des de l'aniversari de la 200è publicació, La Burxa es va trobar en un moment intern on la participació de persones al grup motor va decaure, fet que va portar a repensar el diari i a destinar uns mesos per tornar-lo a dotar de forces i motivacions a fi de mantenir un espai de comunicació i difusió de les diferents realitats del barri i dels col·lectius que en formen part.

La situació de crisi en què es trobava el projecte va portar a fer una anàlisi de les fortaleces i debilitats de La Burxa. Per una banda, es reafirmava la idea que el diari s'havia convertit en un referent al barri i que la seva trajectòria al llarg dels

de treballar que també es recullen i es debaten als continguts publicats, de manera que també s'han elaborat articles que podrien servir com a reflexions d'aquestes pràctiques.

Al mateix temps, però, l'apartat d'actualitat anava perdent sentit perquè quan La Burxa arribava al barri, moltes de les notícies que s'hi llegien ja no formaven part del moment actual. Aquest retràs de l'arribada de la publicació venia derivat de les poques forces de l'equip que la tirava endavant ja que, sent aquest reduït, assumia la responsabilitat de tots els processos d'elaboració d'un diari i, així, es feia inviable assolir els tancaments mensuals en un temps prudencial sense que les notícies no quedessin desfades. Tampoc hi havia temps ni forces per fer periodisme d'investigació. La distribució també era un punt fluix ja que no hi havia un grup prou sòlid que l'assegurés i, sovint, moltes Burxes es quedaven al punt de distribució sense ser llegides. Es plantejava, a més, si els col·lectius i el propi barri sentien La Burxa com un altaveu i si s'apropiaven de l'espai per fer-se un lloc on explicar-se.

social i l'autoorganització de projectes que el facin real, a col·lectius que han participat del propi procés de repensar el diari i que es comprometen a implicar-s'hi: Can Vies, el Hacklab de Can Batlló, el Bloc de la Bordeta, el Col·lectiu Krasny, el Casal de Joves de Sants... entre d'altres. Gràcies a la participació esmentada i al compromís assumit altre cop, la publicació té futur.

La refundació

Aquests últims mesos han estat de Aquests últims mesos s'han dedicat a la refundació dels continguts del diari i de la metodologia interna de treball. L'assemblea oberta va possibilitar l'ampliació de l'equip i aquest que va dividir-se en diferents comissions de treball per enfortir els eixos que la conformen: un de contingut, un de maquetació, un de xarxes socials i un altre de redacció. Cadascun d'aquests grups va anar acompanyat d'un espai de contextualització de cada tasca i d'aprenentatges col·laboratius que es van concretar en diferents tallers dividits amb la mateixa lògica de les comissions de treball: un taller per compartir eines de

reflexió sobre temàtiques que entaulen debats dins dels moviments socials. Un espai dedicat al monogràfic d'un col·lectiu -i d'una temàtica concreta que gira al voltant de la seva tasca- també omplirà un lloc important a la nova Burxa. La idea és poder recuperar l'apropiació col·lectiva del diari i que els col·lectius que hi escriguin tinguin un espai de divulgació i generació de debats interns interessants per tal de ser compartits.

Altres són les seccions que s'han repensat i que, fins i tot, han canviat de nom com la nova secció «Biodiversitat Barrial» que pretén ser un recull de diferents iniciatives del barri.

L'espai d'«Opinió» s'ha ampliat i s'ha repensat amb nous formats: un recull de microreflexions que inclourà pintades i piulades s'estrena en aquest número.

L'objectiu, a partir d'ara, és obrir les assemblees de redacció a totes les persones i moviments del barri que tinguin ganes d'aportar noves mirades i de recollir reflexions que es puguin teixir en el relat d'aquesta història comuna.

“Soles no hauríem pogut”

Carles Masià

“Mai hem augmentat els recursos humans i econòmics en proporció al creixement. El ritme frenètic setmanal ha fet que no dediquéssim prou temps a la planificació a mitjà-llarg termini, sinó que hem anat destinant gran part de les energies a la gestió diària. Al mateix temps, ha faltat reforçar l'espina dorsal del setmanari, la que fa possible el projecte, que són les subscriptores». Era una de les reflexions que fèiem el 16 de juliol de 2014, quan ens vam trobar a la seu de Coop57 amb una trentena de persones i entitats que donaven suport a La Directa des del seu naixement per compartir impressions sobre com podíem consolidar el projecte. Immersos en una crisi de creixement, ens trobàvem en un escenari conegut per a molts altres moviments i projectes amb voluntat d'avançar, una cruïlla familiar: l'urgent no ens estava deixant fer l'important.

En aquesta reunió, a banda de compartir les inquietuds anteriors, vam plantejar una de les fórmules que creïem que podia dotar d'estabilitat a la futura Directa: constituir una cooperativa per integrar el col·lectiu editor, les col·laboradores i les subscriptores, tant persones com entitats. La idea en abstracte, que ja havíem comentat en algunes assemblees, va tenir molt bona acollida. També vam copsar que les assistents ens atorgaven tota la legitimitat pel model de periodisme que estàvem practicant i que ens animaven a fer camí. En definitiva, vam sortir de la trobada amb un aval col·lectiu i un mandat molt clar: convocar una altra reunió però, aquest cop, amb un projecte concret i palpable sobre la taula.

Què jugava a favor nostre? Per començar, ens nodriem del substrat fèrtil de moltes iniciatives de comunicació popular que han precedit La Directa i de les quals, d'alguna manera, ens considerem deixebles. En segon lloc, ens vam adonar que disposàvem d'un gran capital social: les persones i col·lectius que creuen en el projecte i que l'han fet créixer de moltes maneres al llarg dels anys: subscriuint-s'hi, redactant continguts, fent fotografies i il·lustracions, aportant coneixements, aconsellant-nos, ajudant-nos en la difusió i la distribució... Per tant, no partíem de zero, volíem bastir una Directa de propietat col·lectiva més sostenible – humanament i econòmicament – sense que perdés el seu ADN: ser un mitjà capaç de fer periodisme d'investigació i denunciar les injustícies, però també de difondre les alternatives existents en tots els àmbits de la vida.

Ja teníem el «què», ara faltava el «com». Potser per tot això vam recórrer

a aquest entorn proper per formar-nos internament en economia solidària, conèixer experiències semblants que ens poguessin inspirar, interessar-nos pels diferents models de cooperativa, analitzar la salut financera del projecte i fer -i també fer-nos- moltes preguntes. També hi va haver espai per intentar aprendre dels conflictes que havien anat sorgint dins del col·lectiu, parlar de les pors i imaginar-nos La Directa que ens agradaria construir. Com no podia ser d'una altra manera, aquest procés es va

la pena aturar-nos un moment per explicar la proposta de la nova Directa de propietat col·lectiva a les subscriptores. L'objectiu era que exposessin els seus dubtes, recollir les seves propostes i, evidentment, demanar-los que s'incorporessin a la cooperativa com a sòcies. El primer requisit era voler formar-ne part. Paral·lelament, es va crear un grup motor que es va encarregar d'anar recollint totes aquestes aportacions, fer projeccions econòmiques i redactar els estatuts de la nova cooperativa.

celebrar la seva primera assemblea al setembre. A partir d'aquell moment van començar a caminar el consell social i el consell periodístic, dos òrgans pensats per obrir la governança del projecte i fer-la més participativa. D'aquesta manera, pensem que el col·lectiu editor pot concentrar-se millor en la tasca de fer un periodisme que tingui incidència social i, al mateix temps, aprofitem tot el bagatge de les persones i entitats que, tot i no poder participar del dia a dia de la redacció, aporten una visió i uns

Assemblea de la cooperativa la Directa | Foto: Víctor Serrí

coure a foc lent – amb assemblees monogràfiques, grups de treball i una bona dosi d'assaig-error –, mentre La Directa continuava informant puntualment.

Al cap d'un any i mig, el 6 de febrer de 2016, es va tornar a convocar els col·lectius i persones amb bona part dels deures fets com a col·lectiu editor: a Can Batlló es va presentar una primera proposta de cooperativa de consumidores i usuàries integrada per sòcies consumidores -persones i entitats-, sòcies treballadores i sòcies col·laboradores. La proposta es va avalar i es van incorporar algunes esmenes. Encara quedaven molts detalls per polir, però potser la lliçó més important d'aquella jornada és que vam esquarterar la barrera mental entre les que fèiem La Directa i les persones i col·lectius que la llegien o s'hi subscriïen. Per això vam començar a concebre el projecte en primera persona del plural.

Després d'aquesta presa de consciència, durant la primavera, es van organitzar trobades descentralitzades al territori. En un món de clic fàcil i immediatesa banal creïem que valia

Per què una cooperativa de consumidores i usuàries? El fet d'haver de formalitzar un projecte comporta moments feixucs i paperassa, però també té una cosa molt bona: ens obliga a reflexionar i a baixar a les arrels, a ser radical per buscar l'essència de la iniciativa que es vol impulsar. En aquest sentit, La Directa posa a la disposició de la societat uns continguts que pretenen ser eines per a la transformació social. En altres paraules, aquestes informacions en diferents suports – una publicació impresa, un web, suplementos, vídeos... – són el que les lectores i subscriptores poden utilitzar i difondre, més enllà d'entendre la informació com a una simple mercaderia o bé d'entreteniment. D'altra banda, les subscriptores són les que donen independència i solidesa al projecte, ja que representen el seu principal suport econòmic. A més, és precisament aquest entorn el que sovint esdevé font dels nostres reportatges o ens alerta de temes d'on estirar el fil.

La cooperativa es va presentar al mes d'abril de 2016 en una data simbòlica, el desè aniversari de la publicació, i va

coneixements imprescindibles perquè el projecte sigui sostenible a llarg termini.

Actualment, La Directa té 2.300 subscriptores, de les quals més de 200 han fet el pas i ja són sòcies consumidores -23 són entitats-. En paral·lel, els últims anys han anat germinant més experiències i moviments transformadors que, molts cops, també han estat protagonistes de les pàgines de la publicació. Sentim que formem part de l'ampli i divers ecosistema de l'economia solidària, una realitat que està creixent en molts sectors – incloent-hi el dels mitjans de comunicació – i que fa un esforç de coherència. És important difondre uns valors però, sobretot, practicar-los. Per això apostem per l'arrelament al territori, les estructures horitzontals i participatives, la col·laboració amb altres projectes amb qui compartim horitzons i el finançament amb criteris ètics, entre altres aspectes. Durant aquest trajecte iniciat fa més d'una dècada, l'entorn solidari sempre ens ha anat acompanyant i és amb qui estem aprenent a intercooperar. Soles no hauríem pogut.

lacol
COOPERATIVA
D'ARQUITECTES

WWW.LACOL.ORG
C/CICERÓ 5, SANTS · 931720677
info@lacol.org

ESTAMPACIÓ SERIGRÀFICA
seriCIC
tèxtil i paper

Tintes Ecològiques
Serigrafia art-e-sana
Tirades PETITES (i grans)

serigrافيacic@opmbx.org
616 49 27 02
http://seriCIC.tumblr.com/

★ **acceptem moneda social**

**JORNADA
SALVEM LES PENSIONS**

20 de Setembre

KETYUBARA
(Percussió brasilera)
VERMUT SOLIDARI
(Resistència Movistar)
DINAR POPULAR
(Comissió cuina 15 M)
CORAL IAI@FLAUTAS
THE JABALISTICS
(Rural Jazz Project)
LOS BIO-LENTOS
(Poesia al Rescate)
BALL I MOLTA MARXA
La lluita no s'atura!!

De 13.30h. A 20.00h. PARC L'ESPANYA INDUSTRIAL

Assemblea "SALVEM LES PENSIONS" de Sants
* Telèfon: 646274238 · salvemlespensions@gmail.com
* Blog: salvemlespensions.wordpress.com · Twitter: @SalvemPensions
* Facebook: www.facebook.com/AssembleaSalvemLesPensions

material sensible
fotografia

Tallers, cursos, rutes fotogràfiques.
Retrats, reportatges.
Fotografia d'estudi, arquitectura.
Articles artesans, àlbums, emmarcació.
Llibres, material fotogràfic, càmeres, i més...

materialsensiblefotografia@gmail.com
93 667 19 22 c/Riego, 43. 08014 Bcn.

RACÓ HISTÒRIC

Classes de crims o crims de classe (part I)

Marta Sánchez

Cap al 1840, mentre algunes de les famílies pioneres del tèxtil català entraven en declivi, altres noms anaven sorgint. Eren nous industrials que, majoritàriament, situaven els seus vapors als pobles que envoltaven Barcelona i eren, també, els que farien després el salt definitiu a la mecanització.

Joan Güell i Ferrer va ser un d'aquests personatges qui, després d'una fulgurant carrera comercial a la Havana -epicentre del tràfic d'esclaus espanyol-, tornava a Europa enriquit i amb la intenció d'invertir el seu capital en nous negocis. Güell havia viatjat pels Estats Units i per Europa estudiant les novetats industrials i, l'any 1840, va entrar en un negoci familiar: una fàbrica de filats. En poc temps es va situar al front de l'empresa i es va establir a Sants, on va edificar el Vapor Vell.

Els catalans miraven amb molt d'interès les innovacions que es realitzaven a Anglaterra i França però, per fer ús d'aquestes innovacions, calien privilegis reials. El 1844, un altre industrial, Domènec Ramis, es va especialitzar en importar maquinària i sol·licitar-ne les patents aconseguint, així, la maquinària necessària per fabricar panes i, en conseqüència, obtenint una situació de privilegi per davant d'altres industrials com els Muntadas. Güell, coneixedor del que significava el negoci de la pana -un teixit amb el que es feia roba per obrers, pàgesos

o soldats-, es va associar amb Ramis l'any 1848 per crear l'empresa «Güell, Ramis i Companyia».

Els teixits catalans no podien competir per preu amb els anglesos ja que Catalunya no tenia ni cotó ni carbó per moure les fàbriques. Per aquest motiu, els patrons catalans van començar a organitzar-se amb l'objectiu de promoure una política econòmica proteccionista que o bé prohibís l'arribada de productes estrangers, o bé fixés aranzels per dificultar-ne la venda. L'any 1848, la Junta de Fàbriques de Catalunya constituí l'Institut Industrial de Catalunya amb aquest objectiu. Entre els principals promotors destaca Joan Güell i Ferrer i també Josep Sol i Padrís, un jove intel·lectual

amb grans dots per l'oratória que ben aviat va entrar en el cercle de Güell arribant a dirigir el Vapor Vell.

Tanmateix, les constants millores tècniques de les màquines tenien un revers fosc: la mà d'obra no qualificada podia fer tasques que abans requerien els coneixements d'un personal format. Això va significar una precarització i un empitjorament general de les condicions de treball. A més, com es requeria menys energia per mantenir les màquines de vapor en funcionament, els empresaris preferien no aturar-les i dividir el treball en dos tornos de 12 hores. Tot era, doncs, a punt per la gran protesta i pel crim que aterriria a la burgesia catalana i del qual el Vapor Vell en seria l'escenari.

Retrat de Sol i Padrís aparegut a la Revista de Catalunya 1862

FOGONS DE TEMPORADA

Mengem llegums, mengem salut!

Núria May Masnou

Ens hem acomiadat d'un 2016 ple d'efemèrides notables acompanyades d'esdeveniments tristos i decebedors. Però, per començar el 2017 amb un somriure, direm adéu a un any en el que també s'han aconseguit grans coses com, per exemple, que la Organització Mundial de la Salut (OMS) el declarés l'«Any Internacional dels Llegums». Ens podem preguntar què tenen els llegums que els facin dignes de tals honors o, potser, podem intentar respondre a una pregunta encara més fàcil: per què n'hem de menjar, de llegums? Segurament la resposta a ambdues qüestions serà la mateixa. En primer lloc, podríem trobar arguments en relació a la salut. De fet, si s'haguessin d'enumerar els beneficis derivats del consum de llegums no tindriem prou espai en tota una pàgina. Per comentar-ne només alguns: són font de proteïna vegetal que combinada amb cereals -preferiblement integrals-, fruits secs i/o llavors confereixen una proteïna d'alt valor biològic. Són rics en hidrats de carboni complexos que ens proporcionen energia sense que el nostre índex glucèmic generi pics perillosos -diabètics, mengueu-!. Contenen fibra -la soluble que incrementa la sensació de sacietat, i la insoluble que regula el nostre trànsit intestinal- i, si esteu preocupats per les flatulències, mengueu-ne més sovint: tot és qüestió de carència. I, per completar un quadre nutricional gairebé perfecte, dir-vos que també contenen vitamines, antioxidants i són una excel·lent font de minerals: Calci, Potassi, Fòsfor i, sobretot, Ferro; aquest

últim de baixa absorció però que serà molt més aprofitable si es combinen els llegums -en un mateix àpat- amb ingredients rics en vitamina C -tomàquet, pebrot, espinacs, cítrics... etc-.

Els llegums però, no són només bons per nosaltres, també ho són pel planeta: cal destacar, i dir amb la veu ben alta, que el consum habitual de llegums és més sostenible que el de molts altres aliments habituals a les nostres taules: el seu creixement contribueix a fixar Nitrogen al sòl, cosa que beneficia la rotació de cultius i la disminució de l'ús de fertilitzants. A més, la seva producció és molt menys costosa a nivell energètic i en quant als recursos utilitzats cal considerar el següent: per a produir 1kg de llegums es requereixen, aproximadament, 50 litres d'aigua enfront als 1.300 litres requerits per posar 1kg de vedella a les nostres panxes.

Hem de parlar -i de menjar- llegums perquè, a més, formen part de la nostra tradició gastronòmica: quants territoris coneixeu on les botigues de llegum cuit formen part habitual del paisatge? Els llegums són econòmics i aptes per a totes les butxaques i són tan o més dignes que molts altres aliments per ser combinats, cuinats i presentats amb tots els honors en una taula festiva. Fem de lleties, cigrons, mongetes, pèsols i faves, entre altres, convidats habituals a les nostres cassoles. La cuina dels llegums és versàtil i les possibilitats són infinites. Si us voleu inspirar i saber-ne més, la Fundació Àlicia ha editat amb Planeta-Gastro un llibre en català que properament estarà al mercat: «La Cuina dels Llegums». Bon profit!

VIDES DE BARRI

Entrevista a Mia Caritg

Mireia Tortosa

Tot i que fa molts anys que la Mia viu a Sants, no ha estat així sempre. Només arribar a Barcelona però, va ser el barri que, pel seu tarannà lluitador, va triar per viure. De mare catalana i pare francès, la seva infància ve marcada per una família cristiana que la va enviar a unes colònies a França quan encara era una adolescent. Allà va fer els primers contactes amb gent que havia participat activament a la revolució de Maig del 68, quedant la llavor de la lluita llibertària dintre seu. Passats els anys, Mia arriba

a Barcelona i, junt a diferents persones que venien del moviment llibertari i sindical, funda l'Ateneu llibertari de Sants al 1976. Engega i lluita en campanyes com el «Verd Total» a l'Espanya Industrial, on es reivindicava la necessitat d'espais verds en un barri excessivament industrial i, gràcies a la qual, existeix el parc tal i com el coneixem avui. De la mateixa forma, s'aconsegueix també que Cotxeres esdevingui un equipament d'ús veïnal i que no quedi en mans de gestió privada. Mia explica, a més, que a l'Ateneu hi havia un grup feminista molt potent que possibilitava l'avortament -il·legal

en aquell moment- facilitant adreces fora del país i fent l'acompanyament necessari. Les dones del barri feien reunions per tractar aspectes com l'autoconeixement del cos o l'anticoncepció, es generava debat polític i es participava en activitats del propi barri, com ara la Festa Major, juntament amb altres associacions. Anys després, s'arrossegaven lluites guanyades però també lluites perdudes com, per exemple, la referent al Calaix de la Vergonya. El 2011, i després de més de 30 anys de lluita, comença el gran projecte de Can Batlló: un espai dinàmic de reflexió i reivindicació que avarca una gran diver-

sitat generacional així com un ideari polític i d'activitats i que, a dia d'avui, s'ha convertit en un referent d'autogestió arran d'Europa. Des d'aleshores, Mia forma part de la Comissió d'Activitats i ho ha anat compaginant amb d'altres comissions -com, per exemple, la Comissió del Bar- assistint tant a les assemblees setmanals de coordinació, com a l'Assemblea General que es celebra mensualment. Compagina la seva feina amb una lluita llibertària que és el que li dona vida i, malgrat que de vegades resulta frustrant, com diu ella mateixa: «Si lluites pots perdre però, si no lluites, ho tens tot perdut».

Fotografia actual de Mia Caritg

LLIBRE

Arribarà el dematí

de Joanjo Garcia

Paula Catalan Gasulla

«Sóc un nus sense passat i sense propera estació».

Així es defineix a sí mateixa la protagonista d'«Arribarà el dematí» i, amb aquesta mateixa frase, introdueix Manuel Delgado l'epileg amb el que conclou el llibre. Joanjo Garcia ens parla de la construcció de la identitat, individual i col·lectiva, a través del diari de Laura, una jove de 25 anys que torna a Barcelona la tardor del 2014. El punt de partida és a les festes de Sants, on Laura retrobarà velles amistats i farà noves coneixences; altres personatges que, com ella, transiten per la ciutat en aquestes dates marcades pel procés sobirania, des de la «V de la Diada» fins la consulta del 9-N.

Laura necessita dotar de significat el passat per poder entendre quin és el seu lloc al món. Amb aquesta voluntat, visitarà el poble familiar per intentar reconstruir, a través dels fragments que en resten -roba, llibres, una fotografia-, la figura d'una mare que es llançà pel balcó 18 anys abans. Com si no tingués on ancorar-se, Laura està en trànsit constant -entre Barcelona i València, la capital i el poble, Gràcia i Sants- evidenciant la fragilitat i inconsistència de la seva realitat. Encara no ha après a dir que no, no és capaç de completar el títol per al treball de màster -Discursos i pràctiques feministes... i què més?-, no s'atreveix a comprometre's amb cap amant. Amb escepticisme reviu la militància que acaba d'abandonar i observa distant les diferències entre l'esquerra independentista davant aquest procés que se'ls escapa.

És inevitable identificar-se amb la protagonista; els seus anhels i preocupacions són, més que universals, generacionals. La sensació d'estar davant el buit, la vida que es desplega als nostres peus i que no podem desxifrar. Com Laura, ens deixem guiar per les circumstàncies mentre anem a la deriva, acumulant experiències fragmentàries a través les quals, qui sap, un dia acabarem configurant la nostra pròpia història.

MÚSICA

Espai de Creació Musical de Can Batlló

David Vázquez

«Al barri hi ha de tot» resava la campanya d'un famós banc català ara desaparegut... A Sants hi ha de tot però, com sabem, no per a tothom i els desequilibris malauradament són norma.

En aquesta nova secció d'una Burxa renovada, parlem de «cultura» i, per això, és important -per no dir imprescindible- presentar l'Espai de Creació Musical de Can Batlló (ECM). L'espai dona resposta a l'absència de locals d'assaig, sales de concerts i laboratoris musicals que haurien d'estar als nostres barris i a l'accés de tothom.

L'ECM és un col·lectiu de músics i tècnics que treballen per autogestionar el cicle complet de la música: des de l'assaig i la creació, passant per l'enregistrament i la realització de concerts o, fins i tot, exhibint, gravant i editant maquetes o CD's. A la vegada, ofereix un espai d'oci no consumista que treballa colze a colze per crear una escena musical al marge dels circuits comercials. A l'ECM ningú paga per assajar. Entre tots i totes, i en assemblees regulars, s'organitzen concerts que permeten finançar-se sense haver de demanar ni un euro a ningú. Els concerts són sempre gratuïts, de qualitat i, sobretot, 100% autogestionats. A més, es disposa d'un local d'assaig que permet compondre i assajar. També existeix la infraestructura tècnica necessària per fer gravacions de concerts en directe, discos i maquetes. La majoria d'actes que es programen es realitzen

Grup Espai de Creació Musical

a l'Auditori del Bloc 11 de Can Batlló, normalment el primer dissabte de cada mes.

A banda de la coordinació interna de Can Batlló, l'assemblea es reuneix mensualment per organitzar la programació cultural, per decidir les tasques i les inversions a fer i, en general, per coordinar-ho tot. Participen del dia a dia de Can Batlló i de la seva dinàmica i, cada any, col·laboren en els diversos actes solidaris que es realitzen a l'espai autogestionat. Fruit de l'assemblea, es revisa i s'estableix la programació de concerts que, un cop al mes, permetrà l'autofinançament del col·lectiu i que revertirà, a més a més, en el bon funcionament del propi

Can Batlló.

Després de més de tres anys d'activitat constant, l'ECM ha esdevingut, per excel·lència, l'espai de trobada d'un munt de músics dels barris de Sants, però també hi trobem tècnics de so, de llums i amants de la música, entre altres. També hi ha gent que, francament, no sap tocar ni cantar, ni tant sols ballar, però a l'ECM tot hi cap: l'espai és obert a tothom que vulgui desenvolupar una activitat musical de manera comunitària i autogestionada.

Alguns dels grups que hi participen -o que hi han participat- són: BCN Ska-Jazz Orquestra, Daltabaix, Lo Petit Comitè, Mastegades, Nus, Rage to Antonio Machine, Revenja,

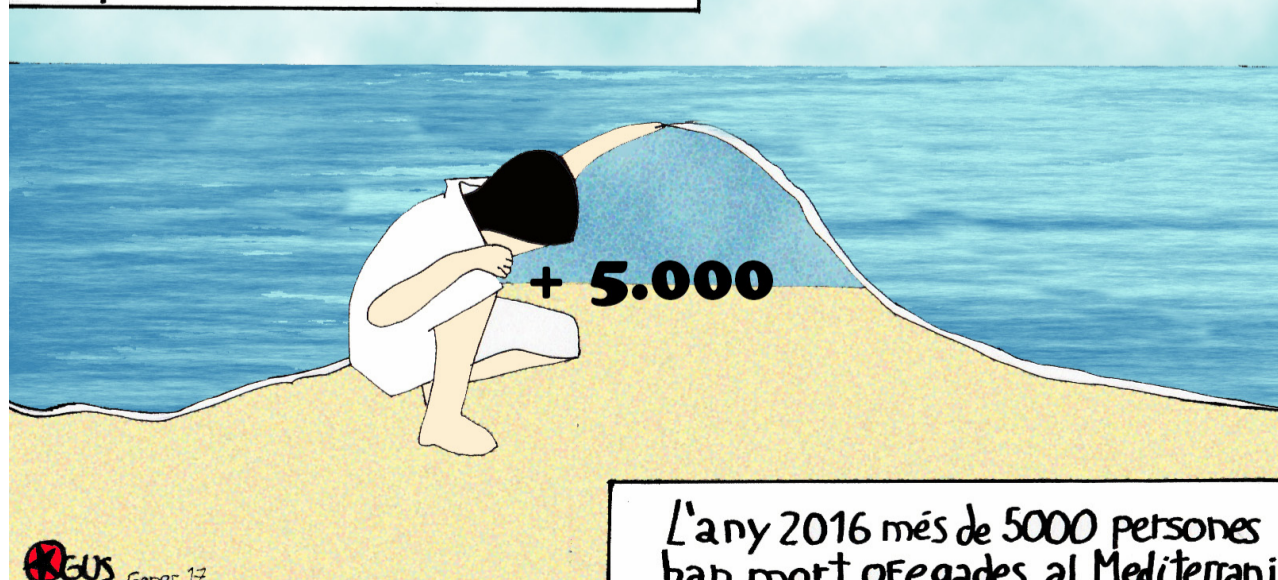
Revés, Sanción o Turbolentos. Són una desena de bandes les que, normalment, conviuen a l'ECM. L'espai, a més, es gestiona també a nivell virtual a través d'una graella que, com el propi ECM, està plena de vida. La llista de demandes per participar del local d'assaig o per actuar a l'auditori no paren de créixer, cosa que ha obligat a plantejar seriosament a l'assemblea de Can Batlló la idea d'obrir nous espais que possibilitin un nou local d'assaig. Tot plegat s'emmarca dins la necessitat de trobar espais d'oci accessibles que, com dèiem a l'inici de l'article, brillen per la seva absència als nostres barris i a la nostra ciutat.

VINYETA

Mediterrani

per Agus Giralt

Imaginem 1/3 dels veïns de la Bordeta desapareixent sota el mar

POESIA

Ella i ell

per Mireia Tortosa

Ella,
malmirada, malpintada,
malparida, malvestida.

Ell,
impotent, incapaç,
imprudent, imbècil.

Ella,
té ganes de llibertat
Ell,
té ganes d'estimar-se

I diumenge a misa dotze
que el cura té molt a dir
de com a de ser ell,
de com a de ser ella

per tenir infern a casa
per tenir cèl, en morir.

Busca el teu col·lectiu i participa-hi

<p>ACCIÓ LLIBERTARIA Col·lectiu llibertari Dimarts a les 20:30h https://acciollibertariasants.wordpress.com/ @AccLibSants C/Maria Victòria, 10</p>	<p>ATENEU LLIBERTARI DE SANTS https://ateneullibertari.wordpress.com lateneu@gmail.com C/Maria Victòria, 10</p>	<p>COLLA BASTONERA Grup de cultura popular https://collabastonerasant.wordpress.com collabastonerasant@gmail.com c/Muntadas, 24</p>	<p>JÓVENS DE LES TERRES DE L'EBRE Col·lectiu per la defensa del territori Dijous a les 20h http://jovensebre.blogspot.com.es @Jovens_Ebre C/ Jocs Florals, 40-42</p>	<p>MALABARISTES INEXTREMIS Taller de malabars Dimecres de 18h a 20:45h Can Batlló C/ Constitució, 19</p>
<p>ARRAN SANTS Organització juvenil de l'esquerra independentista http://arran.cat/sants@arran.cat @ArranSants c/Muntadas, 24</p>	<p>BIBLIOTECA POPULAR JOSEP PONS Biblioteca de la xarxa de biblioteques socials Matins: dilluns, dijous, divendres i dissabtes de 10h a 13h Tardes: dilluns, dimarts i dijous de 17h a 20h i divendres de 18h a 21h. Tancat: dimarts matí i dimecres tot el dia https://bibliotecacanbatllo.wordpress.com/ biblioteca@canbatllo.org @bibliotecacanbatllo C/ Constitució, 19</p>	<p>COL·LECTIU ETCÈTERA Grup de debat i revista Dimecres de 19h a 21h http://www.sindominio.net/etctera/ etctera@sindominio.net C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>LA BURXA Periòdic de comunicació popular Primer dimarts de mes a les 21h laburxa@gmail.com @laBurxa</p>	<p><i>Si trobes a faltar el teu col·lectiu et pots posar en contacte amb nosaltres a laburxa@gmail.com</i></p>
<p>ASSAIG DEL COL·LECTIU DE TEATRE LA CUENTISTA Col·lectiu de teatre Dijous de 16h a 20h C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>BIBLIOTECA SOCIAL MATEO MORRAL Biblioteca de la xarxa de biblioteques socials Dilluns de 17h a 20:30h http://bmmorral.org/ lateneu@gmail.com C/Maria Victòria, 10</p>	<p>COOPERATIVA DE CONSUM PANXA CONTENTA Grup de consum crític Dijous de 19h a 22h https://panxacontenta.wordpress.com/ C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>A GUERXA Espai de salut Dilluns a les 20h @LaGuerxa espaisalutcanvies@gmail.com</p>	
<p>ASSAIG CORAL EL CORCÓ D'ALPS Coral revolucionària Dijous de 21:30h a 23h corco.d.alps@gmail.com @CorCodAlps C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>CAN BATLLÓ Espai veïnal autogestionat De dilluns a dijous de 10h a 13h i de 18h a 21h Divendres de 10h a 13h i de 18h a 22h Dissabtes de 10h a 21h https://www.canbatllo.org/ @CanBatllo C/ Constitució, 19</p>	<p>CSA CAN VIES Centre Social Autogestionat Assemblea dimecres a les 19h Kfeta dimarts i dijous de 18h a 22h https://canvies.barrisants.org canvies@gmail.com @SomCanVies C/ Jocs Florals, 40-42</p>	<p>LA NAU Espai familiar Actualment tancat per obres d'acondicionament pel fred lanauespaiamiliar@gmail.com @La_Nau C/ Constitució, 19</p>	
<p>ASSEMBLEA ATENEU LLIBERTARI DEL POBLE SEC Col·lectiu llibertari Divendres a les 19h https://ateneullibertaripoblesec.wordpress.com/ ateneullibertaripoblesec@gmail.com C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>CASAL INDEPENDENTISTA DE SANTS De dilluns a divendres de 18h a 23h https://cis-jaumecompte.cat @cis.jaumecompte c/Muntadas, 24</p>	<p>ENDAVANT SANTS Organització Socialista d'Alliberament Nacional http://www.endavant.org/ @EndavantSants</p>	<p>LA PAH Plataforma d'afectats per la hipoteca Acollida i Assessorament col·lectiu: dilluns 18h Emplenar fitxes: per confirmar Assemblea de PAH Barcelona dimarts 18h (atenció a estudiants: dilluns a les 17:00 al local) c/ Leiva, 44</p>	
<p>ASSEMBLEA ESCOLA ARCÀDIA Centre educatiu autogestionari Divendres a les 19h http://ludus.org.es/ca/arcadia arcadiacanbatllo@gmail.com @EscolaArcadia C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DELS MOVIMENTS SOCIALS Arxiu de documentació dels moviments socials Dilluns, dimarts i dijous de 17h a 19h http://arxiu.laciutatinvisible.coop/ arxiudelaciutat@gmail.com C/ Constitució, 19</p>	<p>ESPAI ARTS Col·lectiu d'artistes Dijous de 10:30h a 13h @ArtsCanBatlló C/ Constitució, 19</p>	<p>PUNT D'INFORMACIÓ LABORAL Assessorament laboral Dilluns de 18:30h a 21h COS Barcelonès C/ Muntadas, 24, baixos</p>	
<p>ASSEMBLEA FAMILIARS ATUREM EL PARLAMENT Grup de suport dels familiars de persones detingudes a l'Aturem el Parlament Dimecres a les 19h @FParlament C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>CENTRE SOCIAL DE SANTS Associació de veïns i veïnes de Sants De dilluns a divendres de 10h a 13h i de 18h a 21h http://www.centresocialdesants.org/ csocialsants@gmail.com C/ Olzinelles, 30</p>	<p>ESPAI OBERT Centre Social Autogestionat De dilluns a divendres de 18h a 21h http://espaiobert.org/ @SantsEspaiObert C/ Violant d'Hongria, 71</p>	<p>ROCÒDROM Obert dilluns dimecres i divendres de 18h a 21h Neteja col·lectiva dimarts de 18h a 21h Dones escaladores dimecres de 10h a 13h C/ Constitució, 19</p>	
<p>ASSEMBLEA SALVEM LES PENSIONS Espai de defensa del sistema Públic de pensions Dimecres de 18:30h a 20:30h https://salvemlespensions.wordpress.com/ salvemlespensions@gmail.com @Salvemlespensions C/ Olzinelles, 30</p>	<p>COLLA BASTONERA INFANTIL Grup de cultura popular per infants Divendres de 18:30h a 19:30h Cada 15 dies C/ Olzinelles, 30</p>	<p>FUSTERIA COL·LECTIVA Taller de fusteria comunitària Taller obert: dilluns de 10h a 13h i de 16h a 19h Taller comunitari: dimarts de 10h a 13h i de 16h a 19h C/ Constitució, 19</p>	<p>TALLER COL·LECTIU D'INFRAESTRUCTURES Taller d'infraestructures col·lectiu Dimecres de 10h a 13h i dissabte de 10h a 14h C/ Constitució, 19</p>	
		<p>GRUP D'HABITATGE DE SANTS Col·lectiu pel suport mutu davant les problemàtiques d'habitatge Diumenge a les 19:30h C/Maria Victòria, 10</p>	<p>TALLER OBERT DE MOBILITAT Espai d'autoreparació de vehicles Dimecres i dijous de 17h a 20h Divendres 10h-13h C/ Constitució, 19</p>	

Lucia Alcaraz

Llevadora de l'equip 'Néixer a Casa'

Mireia navarro

Després d'exercir com a infermera quirúrgica a l'Hospital Clínic i l'Hospital de Sant Pau de Barcelona, l'any 2000 la Lucia Alcaraz va començar a fer de llevadora tant en l'àmbit hospitalari com en el domiciliari. Fa uns anys va impulsar, juntament amb altres companyes, el projecte 'Néixer a casa' amb l'objectiu d'acompanyar les dones en procés de part perquè visquin l'experiència plenament, amb dignitat i respecte. A més, és membre de l'Associació

Olalla Miret**En els anys que porteu actives, heu experimentat un augment de demandes de dones que volen parir a casa?**

Sí. A Catalunya hi ha hagut un petit repunt aquests anys però no existeixen registres fiables dels parts planificats a casa. La sensació de les llevadores de part a casa és que hi ha més demanda i també més professionals que ofereixen el servei.

Per quines raons creus que passa?

Les raons són diverses. Per una banda, la inclusió del part a casa com a part d'un estil de vida saludable i en consonància amb els valors de les famílies (com està passant també amb l'educació), el part vist com una experiència vital que pertany a l'àmbit privat i íntim, no com una malaltia que ha de ser tractada a l'hospital. Per altra banda, experiències traumàtiques en anteriors parts fan que

algunes dones escullin parir a casa. També el fet que quantes més dones pareixen a casa i més professionals atenen, el part a casa es va normalitzant. I per acabar, però menys important, els professionals sanitaris, independentment de l'àmbit on treballem, no podem ignorar la creixent evidència científica que dona suport al part domiciliari i, ara que la informació vola d'un lloc a l'altre del món a gran velocitat, coneixem altres països del nostre entorn on hi ha un recolzament institucional al part a casa.

En països com Holanda, Regne Unit, Canadà o Austràlia les dones poden optar per donar a llum a casa a càrrec del sistema. Aquí, és un servei privat que han de costejar les famílies. Des de les institucions i la societat, el part a casa és una opció prou reconeguda al nostre país?

Estem en camí que ho sigui. En els darrers cinc anys hem viscut una obertura tant per part dels professionals que treballen als

hospitals com del Departament de Salut.

De fet, s'ha creat un grup de treball multidisciplinari per "ordenar" el part a casa. Aviat tindrem la segona reunió.

En el procés del part, en quin moment comença i acaba la vostra atenció i quin és el vostre paper?

En un part normal, independentment del lloc on esdevingui, hi hauria d'haver una llevadora com a mínim que rebés la dona i l'atengués durant tot el procés.

A casa, l'atenció comença quan la dona té els primers indicis que està començant el treball de part (trenar aigües, sentir contraccions, canvis emocionals, entre d'altres). Aquesta primera part normalment no requereix de presència de les llevadores però sí de suport via telèfon, WhatsApp o la forma que la dona/família i les llevadores hagin pactat.

Quan el treball de part està instaurat o la dona ens necessita, les llevadores anem al domicili amb tot el material necessari pel part, inclosa la piscina de parts, i acompanyem el procés sense interferir. Cada llevadora porta a la seva "motxilla" eines que pot fer servir durant l'acompanyament: massatge, acupuntura, aromateràpia... però sovint la dona no necessita res més que l'acompanyin professionals que confien en ella i en la seva capacitat innata de parir i sentir que té el "control" sobre el seu procés i que ningú farà res que ella no vulgui.

El part pot ser llarg o curt, nosaltres acompanyem fins al naixement i durant les primeres hores postpart. Durant el part, vigilem que la mare estigui confortable, que vagi menjant o bevent, monitoritzem les constants vitals, suggerim posicions (en cas de necessitat) i enregistrem tot allò que observem i fem. En relació al bebè, auscultem el batec fetal amb un doppler amb més o menys freqüència en relació al moment del part, i observem els signes en la mare que ens indiquen que el part avança i que el bebè es mou (canvi en la percepció de la contracció, sensació de pressió que va augmentant progressivament de la bufeta al recte i després a la vagina, entre d'altres).

En cas de necessitat, ens ajudem de tactes vaginals per valorar la progressió de la dilatació i el descens de la criatura.

Si algun dels signes vitals de mare o criatura no estan dins de la normalitat o el part no progressa, acompanyem la mare i la família a l'hospital segons el pla de trasllat establert i consensuat durant l'embaràs. En alguns casos, acompanyem també a l'hospital fins al naixement del bebè.

Quin és el mite que heu de desmentir més sovint a les usuàries que ateneu?

Que per parir a casa cal una ambulància a la porta!.....
www.neixeracasa.com

★COLUMNA VIOLETA

Terreny públic

Per sort o per desgràcia, ja s'han acabat les festes i amb elles: els tiberis nadalencs. El Nadal és aquell moment en que moltes de nosaltres tornem a casa, ens retrobem amb familiars que feia temps que no vèiem, i fem petar la xerrada en una sobretaula que s'allarga fins que les cames demanen a crits una mica d'activitat. És cert, també, que és aquella època on sovint escoltem comentaris com: 'carai, has vist com se li ha posat el cul a la veïna?' o 'mira que n'està de desmillorada, la cosina' o 'au, va, posa't guapa avui'. I nosaltres, cansades de sentir-ho, fem la llengua i intentem fer cara de bon any mentre ens preguntem qui caram ens ho haurà imposat això d'haver d'estar sempre tan guapes (i anant més enllà: què nasos vol dir 'estar guapa'?). Aquests comentaris, tot i ser innocents en aparença, ens recorden una vegada més que els nostres cossos pertanyen a tothom menys a nosaltres mateixes: que són objecte de mirades, de crítiques, d'opinions i de judicis aliens. El nostre cos és terreny públic: un espai conquerit per una mirada que ja no és la pròpia. I no és d'estranyar. A les dones se'ns exhibeix com a producte -estandarditzat, és clar-, com a mitjà per arribar a algun altre lloc o com a reclam sexual per a la distracció d'aquests ulls masculins que tot ho impregnen (si no que li preguntin a la Pedroche). I aquest mecanisme respon a la ideologia casposa de creure que els cossos femenins existeixen per agradar als altres -sobretot a ells-. Aquesta violència simbòlica, subtilment, ens debilita, ens fa vulnerables. I és clar, sempre hi haurà algú que ens digui que això no és l'important, que la lluita feminista de veritat rau en altres qüestions; o algú que ens expliqui que tots i totes som lliures de fer el que volem amb els nostres cossos i els nostres desitjos. De veritat? De veritat creiem que les voluntats i els desitjos brollen de l'ànima com l'aigua de la font? Que el gènere, el fenotip, la classe o l'entorn social no ens condicionen la subjectivitat? Només cal fixar-se en que aquí -aquells que manen- ens volen amb poca roba, però un mica més enllà, les prefereixen ben tapades. El nostre cos és l'únic mitjà que tenim per relacionar-nos amb el món i, per tant, l'únic mitjà del que disposem per canviar tot allò que no toquem: la diferència de sous entre homes i dones, caminar pel carrer amb por de ser violades, que les nostres veus s'escoltin menys, ser invisibles als llibres d'història, a la literatura, a l'esport, a la televisió... i un llarg etcètera. Pretenem aconseguir-ho amb un exèrcit que se sent vulnerable amb l'única eina que té per fer-ho?